

Федерација за планинарство на Северна Македонија
Mountaineering Federation of North Macedonia

11 Октомври 42, 1000, Скопје
Република Северна Македонија
11 Oktomvri 42, 1000, Skopje
Republic of North Macedonia

+389 2 3 165 540
<http://www.fpsm.org.mk/>
contact@fpsm.org.mk

КОМИСИЈА ЗА ПЛАНИНАРСКИ ВОДИЧИ

ОБУКИ ЗА ПЛАНИНАРСКИ ВОДИЧИ ВО 2021 ГОДИНА

СОДРЖИНА

Организација на обуките	3
Пријавување	3
Услови за пријавување	3
Трошоци за обуките	3
Основна литература	3
Обуки за планинарски водичи	4
Категорија А1 (Планинарење по лесни патеки во летни услови)	4
Категорија А2 (Планинарење по тешки патеки во летни услови)	6
Категорија Б1 (Планинарење по лесни патеки во зимски услови)	8

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОБУКИТЕ

Организатор на обуките за здобивање на лиценца за планинарските водичи, согласно стандардите на UIAA, е Комисијата за планинарски водичи (КПВ) во соработка со Центарот за стручно образование (ЦСО) при Федерацијата за планинарство на Северна Македонија (ФПСМ). Изведувачи на обуките се стручни лица од одредени области, ангажирани од ФПСМ.

ТЕК НА ПРИЈАВУВАЊЕ

- ФПСМ објавува повик за организирање на обука за планинарски водичи.
- Заинтересираните се пријавуваат на обука за планинарски водичи со документи кои се наоѓаат на интернет страната на ФПСМ <http://www.fpsm.org.mk/komisija-za-planinarski-vodici/> (Пријава, здравствена потврда и Преглед на акции).
- Кандидатите кои ќе ја завршат Основната школа за кандидати за планинарски водичи се повикани на Приемниот испит.
- Кандидатите кои ќе го положат Приемниот испит се поканети да присуствуваат на обуката за планинарски водичи.
- Документите за учество на обуката за планинарски водичи, со потребните потписи и печати, треба да се испратат на адресата: Федерација за планинарство на Северна Македонија, Комисија за планинарски водичи, 11-ти Октомври 42, 1000, Скопје, Република Северна Македонија.

УСЛОВИ ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ

Условите за учество на обуките се наведени во продолжение на овој документ, согласно избраната категорија (A1, A2, B1).

ТРОШОЦИ ЗА ОБУКИТЕ

Во цената за учество на обуката за планинарски водичи се вклучени: ангажманот на планинарските инструктори и предавачи, подготовка на документи и вежби за изведба на обуката, приемен испит, повеќедневна теоретско – практична обука, завршен испит, изработка на потврда за учество на обуката, легитимација и метална значка. Во цената на обуката не се вклучени трошоците за превоз и сместување на кандидатите. Трошоците за учество на обуките треба да бидат подмирени 30 дена пред почетокот на обуката. Трошоците за учество на обуките треба да бидат подмирени 30 дена пред почетокот на обуката. ФПСМ има право да задржи 50% од вкупната сума за обуката, ако учесникот се откажал 20 дена пред почнување на обуката. За целосно изостанување од обуката КПВ одлучува врз основа на Изјава од пријавениот кандидат испратена до КПВ.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

- „Основи на движење низ планина“, Бојан Полак, во издание на ФПСМ.
- „Медицинско санитарен прирачник за алпинисти и планинари“, проф. Д-р Јовица Угриновски, во издание на ФПСМ.
- „Правилник за бележење планинарски патеки во Република Македонија“, во издание на ФПСМ.

ОБУКИ ЗА ПЛАНИНАРСКИ ВОДИЧИ ПРИ ФПСМ

Категорија А1 (Планинарење по лесни патеки во летни услови)

Ова е основна категорија за понатамошен напредок кон повисоките категории. Категоријата А1 опфаќа основно водење во услови без снег, при што за движење се употребува пред се одењето. Потребни се ориентациски вештини, но не е потребна посебна техничка опрема за обезбедување, ниту специјални технички вештини (на пример, искачување по карпест терен, совладување стрмни, снежни и смрзнати терени каде што има голема веројатност за пролизгување и падови и сл.). Водењето се одвива по лесни означени и лесни неозначени патеки.

Обуката за Категорија А1 опфаќа: приемен испит, Основна школа, теоретско – практична обука, завршен испит и двегодишен Приправнички стаж. Со Приемниот испит и со Основната школа за планинарски водичи се утврдува способноста на кандидатот за учество на обуката за планинарски водичи. Теоретско – практичната обука е во траење од минимум 40 часа (теорија, пракса). На завршниот испит се проверува наученото на обуката.

Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршената обука, следува повеќемесечен период на подготовка на Завршниот испит, после чие успешно завршување, кандидатот станува Приправник –Планинарски водич за Категорија А1. Приправничкиот стаж трае до две години, односно до 31 декември во втората година. До тогаш, приправникот треба да води најмалку 5 различни акции во Категорија А1 и да одржи минимум едно предавање на планинарска тема. Секоја приправничка акција приправникот треба да ја води под менторство на регистриран планинарски водич со иста или со повисока категорија на водење. Последната приправничка акција ја води под менторство на Инструктор/-ка. По завршувањето на секоја Приправничка акција, приправникот испраќа пополнет Извештај за приправничка акција до менторот на таа акција, кој пополнува свое мислење за приправничката акција и го испраќа финалниот извештај до КПВ, и КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања ја потврдува (или не) регистрацијата на кандидатот во Планинарски водич.

УСЛОВИ ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинарска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинарска активност;
- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Кандидатот треба да ги исполни општите услови со поднесување на соодветни документи (Пријава, Преглед на планинарски акции во последните пет години со потпис и печат од ПД, Изјава за здравствена состојба со потпис и печат од соодветна медицинска установа, Изјава за финансиска поддршка од ПД или самостојно финансирање, доказ за членство во планинарски клуб регистриран во ФПСМ).

Посебни услови

Во последните пет години завршени најмалку 10 различни акции по лесни означени или неозначени патеки.

Термин за Приемниот испит: 04.04.2021

Термин за обуката за планинарски водичи: 21 - 26.05.2021

Термин за Завршниот испит: 19.09.2021

Рок за пријавување: 31.01.2021

Категорија А2 (Планинарење по тешки патеки во летни услови)

Оваа категорија опфаќа основно водење во услови без снежна покривка. За напредување по теренот, покрај одење, повремено се користи и придржување и искачување и со помош на рацете. Потребни се добри ориентациски вештини, како и технички вештини за употреба на опрема за самообезбедување, како и опрема за обезбедување на водените учесници на опасните места. Водењето ги опфаќа истите услови како од Категоријата А1, како и водење по тешки означени патеки, (вклучително карпести делови каде што е неопходно користење на рацете за напредување, по поединечни снежни јазици и сл.), по тешки неозначени патеки и по лесно и тешко бесплаќе.

На оваа обука може да учествуваат кандидати регистрирани планинарски водичи за Категорија А1. Обуката за Категорија А2 опфаќа: теоретско – практична обука, Завршен испит и двегодишен Приправнички стаж. Теоретско – практичната обука за Категорија А2 е во траење од минимум 25 часа (теорија, пракса, тестови).

Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршената обука, кандидатот станува Приправник –Планинарски водич за Категорија А2. Приправничкиот стаж за Планинарски водич трае две години, односно до 31 декември во втората година. До тогаш, приправникот треба да води најмалку 5 различни акции во Категорија А2 и да одржи минимум едно предавање на планинска тема. Секоја приправничка акција приправникот треба да ја води под менторство на регистриран планинарски водич со иста или со повисока категорија на водење. Последната приправничка акција ја води под менторство на Инструктор/-ка. По завршувањето на секоја Приправничка акција, приправникот испраќа пополнет Извештај за приправничка акција до менторот на таа акција, кој пополнува свое мислење за приправничката акција и го испраќа финалниот извештај до КПВ. КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања ја потврдува (или не) регистрацијата на кандидатот во Планинарски водич.

Услови за пријавување

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинарска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинарска активност;
- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Кандидатот треба да ги исполни општите услови со поднесување на соодветни документи (Пријава, Преглед на планинарски акции во последните пет години со потпис и печат од Планинарското друштво / клуб, Изјава за здравствена состојба со потпис и печат од соодветна медицинска установа, Изјава за финансиска поддршка од Планинарското друштво / клуб или самостојно финансирање, доказ за членство во планинарски клуб регистриран во ФПСМ).

Посебни услови

- Регистриран планинарски водич во Категорија А1.
- Во последните пет години завршени најмалку:
  - 10 различни акции по лесни означени или неозначени патеки;
  - 10 различни акции по тешки означени патеки;
  - 5 различни акции по беспата.

Термин: 18 – 20.06.2021

Рок за пријавување: 28.02.2021

Категорија Б1 (Планинарење по лесни патеки во зимски услови)

Оваа обука опфаќа основно зимско водење каде што за движење се употребува пред се одењето, но потребни се и основни вештини за употреба на цепин, дерези и дрезги. Водењето ги опфаќа истите услови како од Категорија А1, како и водење по лесен, снежен планински терен, при што е потребно познавање на користење дерези и цепин, по лесни означени и лесни неозначени патеки по снег, по зимски маркирани патеки и на организирани и осигурени зимски походи.

На оваа обука може да учествуваат кандидати регистрирани планинарски водичи за Категорија А1. Обуката за Категорија Б1 опфаќа: теоретско – практична обука, Завршен испит и двегодишен Приправнички стаж. Теоретско – практичната обука за Категорија Б1 е во траење од минимум 25 часа (теорија, пракса, тестови, изработка на јазли). На Испитната акција се проверува наученото на обуката.

Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршената обука, кандидатот станува Приправник - Планинарски водич за Категорија Б1. Приправничкиот стаж за Планинарски водич трае две години, односно до 31 декември во втората година. До тогаш, приправникот треба да води најмалку 5 различни акции во Категорија Б1 и да одржи минимум едно предавање на планинарска тема. Секоја приправничка акција приправникот треба да ја води под менторство на регистриран планинарски водич со иста или со повисока категорија на водење. Последната приправничка акција ја води под менторство на Инструктор/-ка. По завршувањето на секоја Приправничка акција, приправникот испраќа пополнет Извештај за приправничка акција до менторот на таа акција, кој пополнува свое мислење за приправничката акција и го испраќа финалниот извештај до КПВ. КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања ја потврдува (или не) регистрацијата на кандидатот во Планинарски водич.

Услови за пријавување

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинарска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинарска активност;
- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Кандидатот треба да ги исполни општите услови со поднесување на соодветни документи (Пријава, Преглед на планинарски акции во последните пет години со потпис и печат од Планинарското друштво / клуб, Изјава за здравствена состојба со потпис и печат од соодветна медицинска установа, Изјава за финансиска поддршка од Планинарското друштво / клуб или самостојно финансирање, доказ за членство во планинарски клуб регистриран во ФПСМ).

Посебни услови

- Регистриран планинарски водич во Категорија А1.
- Во последните пет години завршени најмалку:
  - 10 различни акции по лесни означени патеки по снег;

Термин: 25 - 28.02.2021

Рок за пријавување: 20.01.2021

Федерација на планинарство на Северна Македонија
Комисија за планинарски водичи
Декември 2020